

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/21-07635-022
Otsuse kuupäev	29. sept 2021
Komisjoni koosseis	Esimees Mihkel Kivisalu
Tarbija	
Kaupleja	OÜ HELAR CRYPTOGRAPHY, 10058354
Tarbija nõue	lepingust taganemine.
Asja läbivaatamise aeg	27. sept 2021

Resolutsioon:

1. Avaldus rahuldada. Kauplejal on kohustus tarbijale tasuda 18 000 eurot.
2. Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija soovis omale basseini ehitada ja kodubassein.ee kaudu sai hinnapakkumise 5.mail 2021 summas 32,922€.

Tarbija taotles pangalt laenu ning tasus 18.mail 2021 kauplejale 50% ettemaksu arve ehk summas 18000€.

Tööd pidid algama peale ettemaksu tasumist ja basseini pidi valmima enne Jaanipäeva. Basseinile sobiva augu kaevamiseks leidsin tarbija traktori, kuna kaupleja poolt pakutud suur traktor poleks hoovi mahtunud ja tarbija tasus traktoristile otse 28. mail 2021.

Peale seda alles 4. juunil tuli kaupleja kohale ning valati ära basseini põhi. Batoon oli juba valamisel peaaegu hangunud ja seda siluda ei saanud, põhi tuli ebakvaliteetne. Peale seda pidid tulema termoplokid seinte ladumiseks, alguses oli kuupäev 7.06, siis 11.06, lõpuks 14.06, kuid plokid nii ei saanudki.

Kauplejaga sai tarbija ühendust 12.06 ning kaupleja lubas 14.06 plokke ja tööde alustamist. Pärast eeltoodud kuupäeva on kauplejal telefon väljas, sõnumitele ei vasta, kirjale ei vasta ja kodubassein.ee on maha võetud. Kaupleja suhtles ka ta ehitustöölisega, kes polnud samuti Indrekuga ühendust saanud.

15.06.2021 esitatud kirjalik pretensioon.

Ettemaksu arve eraisikule tehtud summas 18 000 eurot.

Tarbija nõue on 18 000 euro tagastamine ja lepingust taganemine.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja seisukohti ei esitanud.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon on tutvunud menetluse käigus esitatud materjalidega ning leiab, et avaldus kuulub rahuldamisele.

Tarbija ja Kaupleja sõlmisid töövõtulepingu, mille kohaselt kohustus kaupleja ehitama tarbijale basseini tema kinnistule. Tarbija kohustus tasuma selle eest 32,922 eurot, millest 18 000 tasus tarbija ettemaksuna. Tarbija tasus ettemaksu.

Võlaõigusseaduse (edaspidi nimetatud VÕS) § 635 lg 1 kohaselt kohustub töövõtulepinguga üks isik (töövõtja) valmistama või muutma asja või saavutama teenuse osutamisega muu kokkulepitud tulemuse (töö), teine isik (tellija) aga maksma selle eest tasu. Esitatud tõenditest nähtub, et kaupleja paigaldas üksnes betooni basseini aluseks, kuid seejärel oma lepingulisi kohustusi ei täitnud.

VÕS § 641 lg 1 kohaselt peab töö vastama lepingutingimustele.

VÕS § 646 lg 1 sätestab täiendavalt, et kui töö ei vasta lepingutingimustele, võib tellija nõuda töövõtjalt töö parandamist või uue töö tegemist, kui sellega ei põhjustata töövõtjale ebamõistlikke kulusid või põhjendamatuid ebamugavusi, arvestades muu hulgas asja väärtust ja lepingutingimustele mittevastavuse olulisust.

Tarbija proovis kauplejaga ühendust saata, lepiti täiendavaid tähtaegu basseini ehitamise osas kokku, kuid kaupleja ei täitnud oma lepingulisi kohustusi. Tarbija taganes 15.06.2021 lepingust ning nõudis ettemaksu tagastamist.

Komisjon leiab, et kuivõrd lepingu sõlmimisest on möödus mitmeid kuid ning hoolimata korduvatest täiendavate tähtaegade kokkuleppimisest ja päringutest töö teostamise osas ei ole kaupleja endiselt lepingust tulenevaid kohustusi täitnud, siis on ilmne, et kaupleja ei täida oma kohustusi ka edaspidi. Tarbijal on õigus lepingust taganeda ning nõuda ettemaksu tagastamist.

VÕS § 116 lg 1 kohaselt võib lepingupool lepingust taganeda, kui teine lepingupool on lepingust tulenevat kohustust oluliselt rikkunud (oluline lepingurikkumine). VÕS § 188 lg 1 kohaselt taganeb lepingupool lepingust taganemisavalduse tegemisega teisele lepingupoolele. VÕS § 188 lg 2 sätestab, et kui lepingupool võib vastavalt seadusele või lepingule lepingust taganeda, vabastab lepingust taganemine mõlemad lepingupooled nende lepinguliste kohustuste täitmisest. Taganemine ei mõjuta lepingust enne taganemist tekkinud õiguste ja kohustuste kehtivust.

VÕS § 114 lg-st 4 tulenevalt on võlausaldajal õigus lepingust taganeda ja kasutada teisi õiguskaitsevahendeid. Tarbija on korrektselt lepingust taganenud ning esitanud oma nõude.

Vastavalt VÕS § 647 lg 1 loetakse töövõtja töövõtulepingut oluliselt rikkunuks muuhulgas siis, kui töövõtja õigustamatult keeldub tööd parandamast või ei tee seda mõistliku aja jooksul. Sama paragrahvi lg 3 alusel ei pea tellija seejuures eelnimetatud juhul määrama töövõtjale täitmiseks täiendavat tähtaega ning võib muuhulgas lepingust taganeda.

Eeltoodust tulenevalt ja arvestades tarbija e-kirjades väljendatud asjaolusid ja seisukohti ning vastuseta ettepanekuid lepingu täitmiseks, on tarbijal õiguspärane alus lepingust taganemiseks nii kõigi VÕS § 116 lg 2 p 1-5 nimetatud kui ka VÕS § 647 lg 1 ja 3 nimetatud alustel.

Taganemise korral kuulub VÕS § 189 lg-st 1 tulenevalt lepingu alusel üleantu tagastamisele. Tarbija on tasunud kauplejale lepingu alusel maksetena 18 000 eurot.

Komisjon peab vajalikuks selgitada, et ettemaksu summa kuulub täies ulatuses rahuldamisele,

olenemata sellest, et kaupleja tegi osaliselt tööd (st paigaldas aluseks betooni). Arvestades, et antud betoon ei vasta nõuetele ning tarbija peab tegema täiendavaid kulutusi asja parandamiseks (kaupleja on ka täiendava tähtaja jooksul oma kohustuse täitmisest keeldunud), siis on tegemist kahjuga, mis kuulub hüvitamisele.

VÕS § 101 lg 1 p 3 alusel võib tarbija (võlausaldaja) mh nõuda kahju hüvitamist. Riigikohus on märkinud lahendis 3-2-1-130-15, et VÕS § 115 lg 1 ning §-de 127 ja 128 alusel võib võlausaldaja lepingu rikkumise korral nõuda kahju hüvitamist, kui on täidetud eelkõige järgmised üldised eeldused: • võlgnik on lepingut rikkunud (VÕS § 115 lg 1); • võlgnik vastutab lepingu rikkumise eest (VÕS § 115 lg 1); • võlausaldajale on tekkinud või tekib kahju (VÕS § 127 lg 1, § 128); • kahju on hõlmatud rikutud lepingulise kohustuse kaitse-eesmärgiga (VÕS § 127 lg 2); • kahju oli rikkumise võimaliku tagajärjena võlgnikule lepingu sõlmimise ajal ettenähtav, v.a kui kahju tekitati tahtlikult või raske hooletuse tõttu (VÕS § 127 lg 3); • rikkumise ja kahju vahel on põhjuslik seos (VÕS § 127 lg 4)(vt RKTko nr 3-2-1-173-12, p 15). (p 11).

Vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 230 peab asjaolu, millele tuginetakse, tõendama pool, kes sellele tugineb. Seda on mõistlik kohaldada ka vaidluste kohtueelses lahendamises.

VÕS § 127 lg 4 sätestab, et isik peab kahju hüvitama üksnes juhul, kui asjaolu, millel tema vastutus põhineb, on kahju tekkimisega sellises seoses, et tekkinud kahju on selle asjaolu tagajärg (põhjuslik seos). Riigikohtu ulatusliku praktika kohaselt tuleb põhjusliku seose tuvastamisel kohaldada nn *conditio sine qua non* põhimõtet. Selle põhimõtte kohaselt loetakse ajaliselt eelnev sündmus hilisema sündmuse põhjuseks, kui ilma esimese sündmuseta poleks ajaliselt hilisemat sündmust toimunud. Kui kaupleja oleks hoolsalt oma kohustusi täitnud, ei oleks tarbijale halvasti paigaldatud betooni mõttes kahju tekkinud. Praegusel juhul on põhjuslik seos kaupleja rikkumise ning tarbija kahju vahel olemas.

VÕS § 127 lg-st 1 tulenevalt on lepingu rikkumise korral kahju hüvitamise eesmärgiks kahju kandnud isiku asetamine olukorda, milles ta oleks olnud, kui lepingut ei oleks rikutud. Sealjuures ei tohi kahju hüvitamine olla kannatanu rikastumise allikaks (vt Riigikohtu 18. juuni 2008. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-45-08, p 16). Kahju hüvitamisel on lähtekohaks lepinguga kokkulepitud tulemus.

VÕS § 132 lg-st 1 tulenev hüvitis peab olema nii suur, et kannatanul oleks võimalik kahju hüvitamise hetkel soetada samaväärne asi, st kohtumenetluses tuleb lähtuda uue samaväärse asja soetamise kuludest võimalikult kohtuotsuse tegemise aja seisuga (vt Riigikohtu 3. aprilli 2013. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-19-13, p 13). Tarbija on väitnud ja esitanud tõendid, et betoon ei vasta nõuetele.

Komisjon leiab, et avaldus on põhjendatud. Kauplejal tuleb tagastada kogu tasutud ettemaks 18 000 euro ulatuses (mille sisse on arvestatud valesi paigaldatud betoon ja sellest tekkinud kahju).

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohutusse.

Mihkel Kivisalu
/allkirjastatud digitaalselt/